

Polska Organizacja Przemysłu i Handlu Naftowego reprezentuje największe polskie przedsiębiorstwa działające w przemyśle i handlu paliwami w całym łańcuchu, poczynając od produkcji poprzez komponowanie, logistykę, magazynowanie i sprzedaż hurtową oraz detaliczną. Przedsiębiorstwa branży paliwowej zrzeszone w POPIHN kontrolują 100% produkcji, 85% handlu hurtowego i ok. 60% handlu detalicznego paliwami, a także około 80% handlu olejami smarowymi. Projekt nowej schemy JPK_VAT dotyczy bezpośrednio członków naszej organizacji i ma wpływ na prowadzoną przez nich działalność gospodarczą.

Obowiązek raportowania nowej schemy JPK_VAT wynikać będzie z procedowanego obecnie projektu z dnia 30 listopada 2018 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Ordynacja podatkowa (dalej: **Projekt zmian do ustawy o VAT**). Uwagi przedstawione poniżej w zakresie nowej schemy JPK_VAT odnoszą się nie tylko do proponowanych dodatkowych danych, które będą przedmiotem raportowania do Organów podatkowych, ale również poruszają kwestię potencjalnych błędów, które mogą pojawić się przy wypełnianiu dotychczasowych pól podlegających obecnie raportowaniu w ramach struktury JPK w kontekście proponowanego w Projekcie zmian do ustawy o VAT art. 109 ust. 3f. (tj. możliwości nałożenia kary pieniężnej w wysokości 500 zł za każdą stwierdzoną nieprawidłowość przez organ podatkowy).

Uwaga ogólna:

Z przedłożonego Projektu nowej schemy JPK nie wynika jednoznacznie, które pola podlegające obowiązkowi raportowania są polami opcjonalnymi, a które obligatoryjnymi. W konsekwencji, zasadne jest przedstawienie poniższych uwag.

Dodatkowo, w związku z tym, iż proponuje się wprowadzenie nowej schemy JPK_VAT poczynając za okres od 1 lipca 2019 r. wskazane jest jak najszybsze opublikowanie przez Ministerstwo Finansów ostatecznego wzoru tej schemy, tak aby możliwe było podjęcie przez przedsiębiorców w możliwie szybkim terminie prac nad dostosowaniem się do nowych wymogów.

Poddajemy również pod rozważenie przesunięcie terminu wprowadzenia nowej schemy JPK_VAT jako nowego obowiązku raportowania do Organów podatkowych poczynając za okres od 1 stycznia 2020 r.

1. Nowe dane podlegające obowiązkowi raportowania w ramach projektowanej schemy JPK_VAT

a) Pole: JPK_VDEK/SprzedazWiersz/KodGrupyTowarowej

W Projekcie proponuje się wprowadzenie wymogu przypisania transakcjom sprzedaży określonego kodu grupy towarów i usług z katalogu 19 grup zaproponowanych przez Projektodawcę. Z zaproponowanej schemy nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pole ma charakter pola obligatoryjnego, czy też fakultatywnego. Zwracamy uwagę, iż w sytuacji, w której pole to miałoby charakter obligatoryjny, koszt dostosowania się do nowego wymogu byłby bardzo wysoki po stronie przedsiębiorców. Obecnie w systemach księgowych poszczególne kategorie towarów czy usług mają określone kody materiałowe. Poszczególne kody materiałowe mogą obejmować kilka grup produktów/typów usług. W konsekwencji dostosowanie się do nowego wymogu wiązałoby się z koniecznością nowego przyporządkowania wszystkich występujących u danego podmiotu towarów czy usług będących przedmiotem sprzedaży, istniejących w ramach określonych grup materiałowych do kategorii 19 grup proponowanych przez Projektodawcę, co wiązałoby się z bardzo dużym nakładem czasu i środków finansowych. Dodatkowo zwracamy uwagę na zamknięty charakter katalogu 19 grup towarowych. Zaproponowana lista nie wyczerpuje wszystkich kategorii towarów czy usług dostępnych w obrocie gospodarczym i może się zdarzyć sytuacja, że towary, czy usługi będące przedmiotem obrotu, nie będą mogły być zaklasyfikowane do żadnej z 19 kategorii wskazanych przez Projektodawcę. Zwracamy również uwagę, że w sekcji Sprzedaży wykazywane są pozycje ujęte w rejestrze VAT, w zakresie których nie jest możliwe wskazanie kodu grupy towarowej np. sprzedaż usług nie wymienionych w katalogu projektu schemy czy ujęte w JPK dokumenty wewnętrzne.

Zgodnie z obowiązującą wykładnią w JPK_VAT nie jest wymagane podawanie wszystkich pozycji z faktur sprzedaży i zakupu, a wprowadzenie wymogu wskazywania w JPK_VDEK kodu grupy towarowej oznaczałoby odejście od tej zasady.

W konsekwencji postulujemy rozważenie przez Projektodawcę rezygnacji ze wskazanego wymogu, albo pozostawienie pola ze wskazaniem, iż jest ono fakultatywne. Realizacja takiego postulatów nie powinna wpłynąć negatywnie na możliwość oceny przez Organy podatkowe prawidłowości wysokości deklarowanego przez podmioty podatku VAT.

b) Pole: JPK_VDEK/SprzedazWiersz/TerminPlatnosci

W Projekcie proponuje się wprowadzenie w części dotyczącej transakcji sprzedażowych dodatkowego pola, wskazującego termin płatności. Z zaproponowanej schemy nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pole jest obligatoryjne, czy też fakultatywne. Zwracamy uwagę, iż w sytuacji, w której pole to byłoby obligatoryjne, dostosowanie się do wskazanego wymogu byłoby czasochłonne oraz wiązałoby się z dodatkowymi kosztami. Podatnicy posługują się często wieloma systemami księgowymi, w których raportowane są poszczególne typy transakcji. Dane z tych systemów są odpowiednio wyciągane na potrzeby raportowania JPK i mapowane w jeden plik JPK. Przy dużej skali transakcji i wielości systemów księgowych pozyskanie odpowiednich danych jest procesem skomplikowanym i wymagającym dużego zaangażowania osobowego, a w konsekwencji finansowego.

Zwrócić należy również uwagę na fakt, że po złożeniu JPK_VDEK może mieć miejsce - np. z przyczyn biznesowych - zmiana terminu płatności w odniesieniu do wykazanego w tym pliku dokumentu. Przyjmując, że wypełnienie omawianego pola byłoby obligatoryjne skutkowałoby koniecznością złożenia korekty. W przypadku gdy w odniesieniu do jednego dokumentu w zależności od pozycji dokumentu ustalone są różne terminy płatności uzupełnienie pola stawałoby się wręcz niemożliwe.

Zwrócić też należy uwagę, że nie dla wszystkich pozycji wykazywanych w sekcji sprzedaży możliwe jest wskazanie terminu płatności np. dokumenty wewnętrzne.

Dlatego postulujemy rozważenie pozostawienia wskazanego pola w schemie jako danych fakultatywnych.

c) Pole: JPK_VDEK/SprzedazWiersz/FormaPlatnosci

W Projekcie proponuje się wprowadzenie w części dotyczącej transakcji sprzedażowych dodatkowego pola, wskazującego formę płatności. Z zaproponowanej schemy nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pole jest obligatoryjne, czy fakultatywne. Zwracamy uwagę, iż w sytuacji, w której pole to byłoby obligatoryjne, dostosowanie się do wskazanego wymogu byłoby wysoce czasochłonne oraz wiązałoby się z dodatkowymi kosztami. W relacjach pomiędzy przedsiębiorcami zasadniczą formą płatności jest przelew. Niemniej, w przypadku podmiotów zrzeszonych w ramach POPIHN, które prowadzą działalność gospodarczą w szczególności za pośrednictwem stacji benzynowych i dokonują sprzedaży detalicznej, występują również inne formy płatności (tj. gotówka, voucher). W obrocie gospodarczym, przedsiębiorcy mogą również uzgodnić wzajemną kompensatę wierzytelności. Biorąc pod uwagę skalę transakcji sprzedażowych dokonywanych przez podmioty prowadzące działalność za pośrednictwem stacji benzynowych, sprostanie nowym wymogom wiązałoby się z koniecznością bardzo szczegółowej analizy, wyciągnięcia odpowiednich danych z różnych systemów księgowych obecnych u podatnika oraz ich odpowiedniego przyporządkowania.

W konsekwencji postulujemy rozważenie pozostawienia wskazanego pola w schemie jako danych fakultatywnych. Realizacja takiego postulatów nie powinna wpłynąć negatywnie na możliwość oceny przez Organy podatkowe prawidłowości wysokości deklarowanego przez podmioty podatku VAT.

d) JPK_VDEK/SprzedazWiersz/KodKrajuNadaniaTin

oraz

JPK_VDEK/SprzedazWiersz/KodKrajuSiedziby

W Projekcie proponuje się wprowadzenie w części dotyczącej transakcji sprzedażowych dodatkowych pól dotyczących nabywcy, tj. wskazujących kod kraju nadania TIN nabywcy oraz kod kraju siedziby nabywcy. Z zaproponowanej schemy nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pola są obligatoryjne, czy fakultatywne. Zwracamy uwagę, na konieczność głębszego wyjaśnienia i rozróżnienia obydwu danych, w szczególności co należy wpisywać w polu „kod kraju nadania TIN”. Tytułem przykładu, w sytuacji, w której nabywca ma siedzibę w Stanach Zjednoczonych, natomiast dokonuje zakupu towarów, które będą przemieszczane do Niemiec i wskazuje dla potrzeb transakcji numer rejestracji VAT w Niemczech, który kod którego kraju należy wpisać w polu „KodKrajuNadaniaTin”. Wyjaśnienia wymaga również, jak należy wypełnić wskazane pola w przypadku, gdy nabywcą będzie osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej.

Na uwagę zasługuje również fakt, że przedsiębiorcy nie mają obowiązku posiadania wskazanego kodu kraju nadania TIN dla każdego typu transakcji np. eksport towarów czy import usług. Dodatkowo zwracamy uwagę, iż w obecnej schemie JPK VAT wskazuje się obok nazwy kontrahenta również adres nabywcy oraz numer kontrahenta. Dane te pozwalają na jednoznaczną identyfikację nabywcy. Wprowadzenie dodatkowych pól identyfikujących kontrahenta (tj. kod kraju nadania TIN, kod kraju siedziby) będzie wiązało się z koniecznością wyciągnięcia odpowiednich danych z różnych systemów księgowych czy też czasochłonnym procesem manualnym przyporządkowania odpowiednich kodów do kontrahentów, co pociąga za sobą koszty odpowiedniej implementacji.

W konsekwencji postulujemy rozważenie pozostawienia wskazanych pól w schemie jako danych fakultatywnych. Realizacja takiego postulat nie powinna wpłynąć negatywnie na możliwość dokonania przez Organy podatkowe jednoznacznej weryfikacji nabywcy towarów.

e) JPK_VDEK/SprzedazWiersz/KodTypuDokumentu

oraz

JPK_VDEK/ZakupWiersz/KodTypuDokumentu

W Projekcie proponuje się wprowadzenie odpowiednio w części dotyczącej transakcji sprzedażowych, jak również zakupowych pola dotyczącego typu dokumentu. Z zaproponowanej schemy nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pola są obligatoryjne, czy fakultatywne. Zwracamy uwagę, iż w sytuacji, w której pola byłyby obligatoryjne dostosowanie się do wskazanego wymogu byłoby wysoce czasochłonne oraz wiązałoby się z dodatkowymi kosztami. Jak było wielokrotnie podkreślane, u podatnika często występuje wiele różnych systemów księgowych dedykowanych poszczególnym typom transakcji. Dokumenty generowane, raportowane w systemach posiadają określone oznaczenia. Jak rozumiemy, propozycja Projektodawcy zakłada, iż w schemie JPK istniałby zamknięty katalog typów dokumentów i podatnik byłby zobowiązany do przyporządkowania określonych dokumentów sprzedaży/zakupu do katalogu zaproponowanego przez Projektodawcę. Takie rozwiązanie wiązałoby się ze znacznymi nakładami finansowymi i czasowymi. Na podstawie dotychczas raportowanych danych w schemie JPK, organ podatkowy jest w stanie ustalić wysokość należnego podatku VAT.

W konsekwencji postulujemy rozważenie pozostawienia wskazanych pól w schemie jako danych fakultatywnych. Realizacja takiego postulat nie powinna wpłynąć negatywnie na możliwość oceny przez Organy podatkowe prawidłowości wysokości deklarowanego podatku VAT.

2. Pozostałe uwagi

a) JPK_VDEK/ZakupWiersz/DataWplywu

Pole dotyczące daty wpływu dokumentu zakupu funkcjonuje w obowiązującej schemie JPK_VAT, niemniej jest polem fakultatywnym. Z zaproponowanej schemy JPK_VAT nie wynika w sposób jednoznaczny, czy pole to w dalszym ciągu pozostanie fakultatywne. Zwracamy uwagę, iż w wielu systemach księgowych informacja o dacie wpływu dokumentu zakupu jest bądź niedostępna bądź trudna do wyciągnięcia. Zwracamy uwagę, iż w sytuacji, w której pole byłoby obligatoryjne

dostosowanie się do wskazanego wymogu byłoby wysoce czasochłonne oraz wiązałoby się z dodatkowymi kosztami po stronie przedsiębiorcy.

W konsekwencji postulujemy utrzymanie dotychczasowego statusu wskazanego pola jako danych fakultatywnych.

Uwaga ogólna do zagadnień poruszanych w pkt. 1 i 2 powyżej

W przypadku, gdy źródłem danych dla JPK_VAT, zg z przyjętymi przez przedsiębiorców rozwiązaniami są rejestry VAT, ujęcie w pliku JPK nowych pól wskazanych w projekcie schemy wiązałoby się również ze zmianą/dostosowaniem prowadzonych rejestrów VAT lub wręcz ze zmianą filozofii pozyskiwania danych na potrzeby JPK_VDEK (pozyskiwanie danych z wielu systemów i dodatkowo odpowiednie ich mapowanie na potrzeby JPK).

3. Część nagłówkowa JPK_VDEK

Zwrócić należy również uwagę na zmianę w sekcji nagłówek / pole cel złożenia – zaproponowano powrót tylko do dwóch wartości tj. 1 - złożenie pliku, 2 – korekta. Wskazaniem byłoby aby w objaśnieniach do JPK_VDEK znalazły się odpowiedzi regulujące niżej wskazane zagadnienia:

- (i) W odniesieniu do tej części pojawia się pytanie jaka forma raportowania będzie obowiązywała dla korekt okresów, gdy nie istniał obowiązek składania JPK_VAT? Zasadnym jest aby za okresy w których podmioty nie były obowiązane do składania JPK_VAT składane były korekty deklaracji VAT na zasadach dziś obowiązujących tj dla korekt wykorzystywane byłyby wzory deklaracji obowiązujących w okresie składania deklaracji pierwotnej.
- (ii) Pojawia się również wątpliwość czy po wdrożeniu JPK_VDEK korekty JPK_VAT będą składane na schemie 3. Z uwagi na znaczne zmiany w części ewidencyjnej nie widzimy możliwości składania korek JPK_VAT z wykorzystaniem JPK_VDEK – brak będzie nowych danych.
- (iii) Czy w kontekście projektowanej zmiany i pkt (ii) powyżej należy rozumieć, że dla korekt JPK_VAT zachowany zostanie obowiązek kolejnego numerowania korekt (uzależniony od tego która korekta JPK_VAT jest składana tj. 1 – pierwsza korekta pliku, 2 – druga korekta pliku, 3 – trzecia korekta pliku itd.)?

b) Potencjalne błędy w schemie JPK_VAT w kontekście proponowanego art. 109 ust. 3f ustawy o VAT

W kontekście proponowanego w Projekcie zmian do ustawy o VAT art. 109 ust. 3f. (tj. możliwości nałożenia kary pieniężnej w wysokości 500 zł za każdą stwierdzoną nieprawidłowość przez Organ podatkowy) wskazujemy na poniższe wątpliwości i konieczność doprecyzowania tej kwestii w drodze wyjaśnień/objaśnień przez Ministerstwo Finansów:

- **Pole dotyczące numeru kontrahenta** – czy w sytuacji, w której z uwagi na ograniczenie systemowe, w polu tym wskazywany jest prefiks PL wraz z numerem VAT kontrahenta w odniesieniu do transakcji krajowych, takie wypełnienie pola będzie kwalifikowało się do kategorii błędu, o którym mowa w projektowanym art. 109 ust. 3f ustawy o VAT
- **Pole dotyczące nazwy kontrahenta** – czy za błąd, o którym mowa w art. 109 ust. 3f ustawy o VAT będą uznawane literówki w nazwie kontrahenta typu: Sp. z o.o. vs SP zoo.
- **Pole dotyczące adresu kontrahenta** – pole to pozwala na wpisanie dużej liczby znaków. Czy za błąd, o którym mowa w art. 109 ust. 3f ustawy o VAT będą uznawane literówki w adresie kontrahenta, np. Przewóz, 30 -716 Kraków vs Przewoz, Krakow 31716?

Pole dotyczące dowodu sprzedaży - Czy brak umieszczenia znaków specjalnych w numerze faktury (tj. „/” „#” itd.) będzie uznawany za błąd, o którym mowa w art. 109 ust. 3f ustawy o VAT.